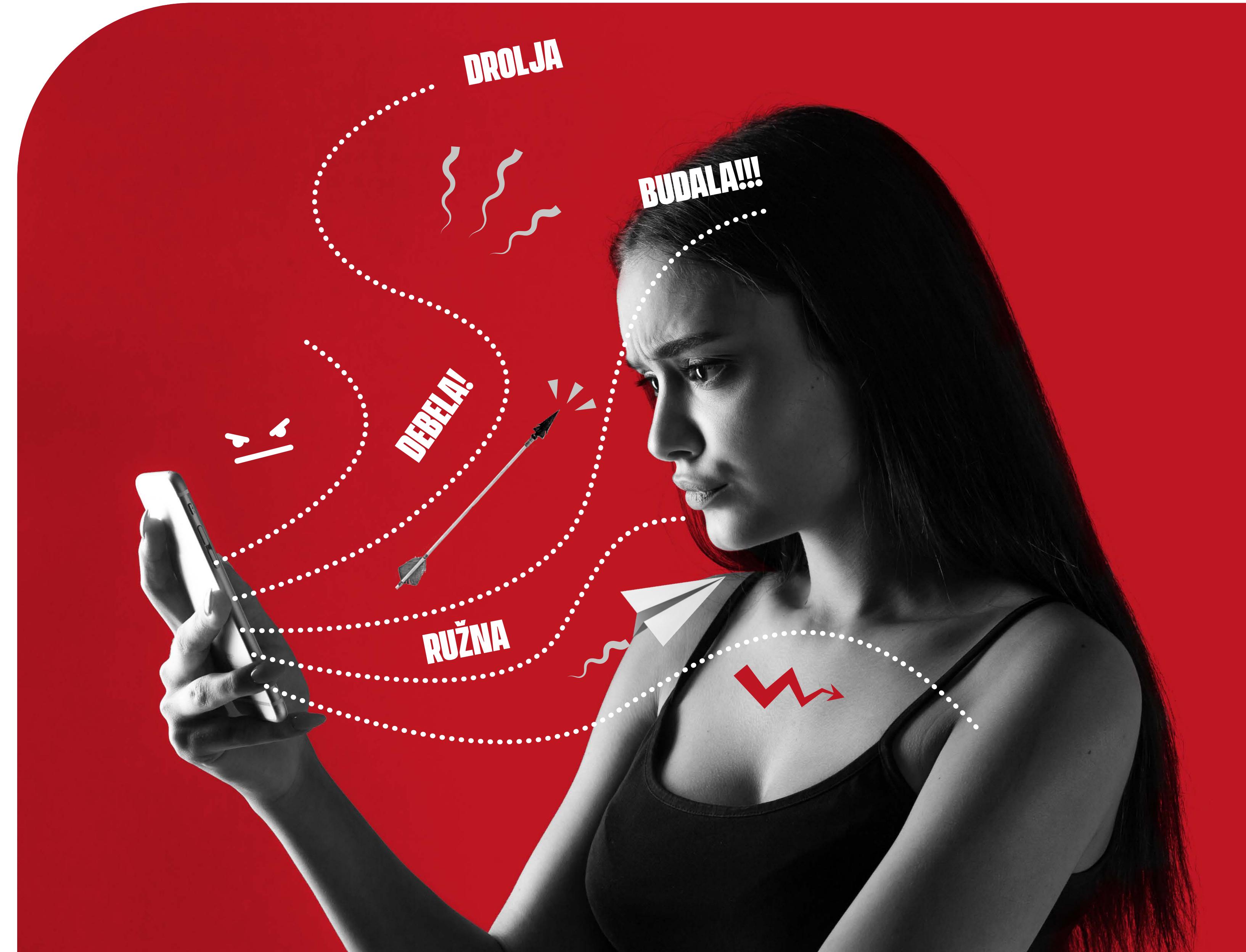

UVOD

Internet i mogućnost da budemo na mreži ima mnogo benefita, ali kao i mnoge sjajne stvari u životu ima i svoje loše strane. Živimo u digitalnom dobu, u kome delimo veliki deo svog privatnog života sa, ponekada, potpunim strancima, pa je **nasilje na internetu postalo jedan od glavnih izvora mentalnih, emocionalnih, pa čak i psihičkih problema među mladim ljudima.**

Da bi se uhvatili u koštač sa ovim, prvo ga moramo razumeti!

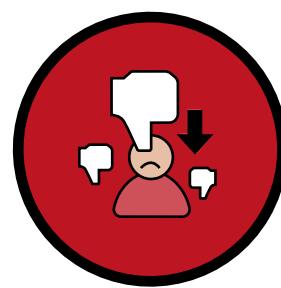
DEFINICIJA I PRIMERI

Nasilje na internetu je nasilje uz upotrebu digitalnih tehnologija. Može da se dešava na društvenim mrežama, platformama za razmenu poruka, platformama za igrice i na mobilnim telefonima. To je ponašanje koje se ponavlja, sa ciljem da povredi, razljuti ili osramoti one koji su žrtva (<https://www.unicef.org/eca/cyberbullying-what-it-and-how-stop-it>).

Nekoliko primera nasilja na internetu su:

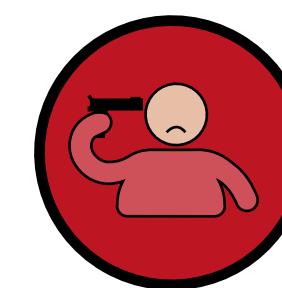
Kačenje sramnih i/ili obnaženih/seksualnih fotografija i/ili video snimaka nekoga na društvene mreže

Kačenje zlobnih komentara ili glasina o nekome

Pretnje da će neko biti povređen

Ohrabrvanje samo-povrede ili suicida

Pretvaranje da je u pitanju druga osoba i kačenje lažnih privatnih informacija

Stvaranje zlobne, štetne i/ili lažne stranice o nekome

Doxing (javno otkrivanje prethodno skrivenih privatnih informacija)

ULOGE KOJE MLADI IMAJU U INTERNET NASILJU

MLADI KOJI ZLOSTAVLJAJU

Ovi ljudi se uključuju u nasilničko ponašanje prema svojim vršnjacima. Oni najčešće imaju privatne probleme i faktore rizika koje nisu u stanju da reše i potrebna im je podrška da promene svoje ponašanje.

MLADI KOJI SU ZLOSTAVLJANI

Oni su žrtva nasilničkog ponašanja. Osobe koje su drugačije od svojih vršnjaka mogu biti u većem riziku da budu zlostavljeni. Njima je najčešće potrebna pomoć zato što ne znaju kako da odgovore i/ili da zaustave nasilničko ponašanje.

MLADI KOJI POMAŽU

Oni ne započinju ili ne vode nasilničko ponašanje, ali ga ohrabruju i ponekada mu se pridružuju.

MLADI KOJI BRANE

Oni nude podršku osobi koja je žrtva zlostavljanja i aktivno brane nju/njega/njih kada su svedoci zlostavljanja.

AUTSAJDERI

Oni ne pomažu osobi koja zlostavlja, niti brane osobu koja je zlostavljana. Najčešće su ovo ljudi koji bi želeli da pomognu, ali ne znaju šta da urade.

ŠTA DA URADIMO AKO SMO ŽRTVA NASILJA NA INTERNETU

RECITE ODRASLOJ OSOBI KOJOJ VERUJETE

Iako izgleda teško da započnete ovakav razgovor, vaši roditelji, nastavnici, školska administracija, savetnici i/ili treneri vam mogu pomoći da se nosite sa nasiljem na internetu. Ne postoji razlog da patite u samoći.

IGNORIŠITE

Osoba koja vas zlostavlja želi pažnju. Iako je vaš instinkt da se odbranite, nemojte obraćati pažnju na nasilnike jer ih to može ohrabriti kada vide reakciju sa vaše strane, te to može učiniti stvari gorim.

ZABELEŽITE

Ako je moguće, napravite zapise ekrana objava koje su usmerene protiv vas. Pošto je nasilje na internetu ponašanje koje se ponavlja, korisno je imati dokaze u slučaju da i kada rešite da to prijavite.

PRIJAVITE

Platforme socijalnih mreža najčešće imaju jasne stavove po pitanju nasilja, te mogu ugasiti naloge ili objave koje su štetne. Ako je osoba koja vas zlostavlja vaš drug iz razreda prijavite to školi, a ako osoba nije iz razreda, a vaša zemlja ima zakone protiv nasilja na internetu, ili protiv drugih vidova nasilja koje vas uključuju možete kontaktirati policiju.

SAVETI ZA NASTAVNIKE, RODITELJE I DRUGE ODRASLE U OKRUŽENJU

PRIMETITE

Obratite pažnju na promene u ponašanju koje mogu biti znak da je osoba žrtva nasilja (povećanje ili smanjenje upotrebe telefona, sakrivanje ekrana i odbijanje razgovora o tome, izbegavanje društvenih situacija, lošije ocene, gubitak interesovanja za aktivnosti) i istražite uzrok.

SASLUŠAJTE OSOBU KOJA JE ZLOSTAVLJANA

Nemojte prebrzo donositi zaključke. Pitajte otvorena pitanja i dozvolite osobi da kaže njegovim/njenim/njihovim rečima kako se on/ona/oni osećaju i usmerite ih kako da dobiju podršku koja im je potrebna.

BUDITE UPORNI

Razumite da može biti teško za osobu da se otvori o tome da je žrtva nasilja i da nasilje neće nestati preko noći. Posvetite se da zaustavite nasilje i podržite maltretiranu osobu dosledno.

REAGUJTE NA NASILNIČKO PONAŠANJE

Važno je da osoba koja je nasilnik zna zašto njegovo/njeno/njihovo ponašanje nije prihvatljivo i da se njemu/njoj/njima pokaže da je takva vrsta ponašanja shvaćena ozbiljno. Takođe, radite sa njim/njom/njima da bi razumeli razloge zašto su odlučili da se uključe u nasilničko ponašanje.

OBRATITE SE POSMATRAČIMA

Čak iako osoba nije bila zlostavljana ili se nije uključila u nasilničko ponašanje, on/ona/oni i dalje mogu biti pogodjeni time. Učinite da se on/ona/oni osećaju bezbedno i naučite ih šta mogu da urade ako se nađu u takvim situacijama ponovo.

ŠTA NASTAVNICI MOGU DA URADE U SVOJIM UČIONICAMA

POKAŽITE DA JE UČIONICA BEZBEDNO OKRUŽENJE

Obezbedite resurse u učionicama koji mogu pomoći studentima da razumeju, odgovore i izbegnu nasilje na internetu i informišite ih o dostupnim brojevima telefona za pomoć.

UKLJUČITE LEKCIJE O NASILJU NA INTERNETU U POSTOJEĆI NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Nadite vreme da direktno govorite o nasilju na internetu, ali takođe pronađite konekciju između tema i materijala koje već koristite tokom predavanja. Bez obzira koji predmet predajete, moguće je uvek pronaći povezanost i to ne zahteva mnogo vremena za pripremu.

INTERVENIŠITE NA VREME

Ako prepoznamete nasilničko ponašanje reagujte odmah. Nemojte čekati dok vam se dete koje je žrtva nasilja, ili posmatrač, obrate za pomoć, jer je moguće da se to neće desiti.

PONUDITE ZAŠTITU OSOBI KOJA JE ŽRTVA NASILJA

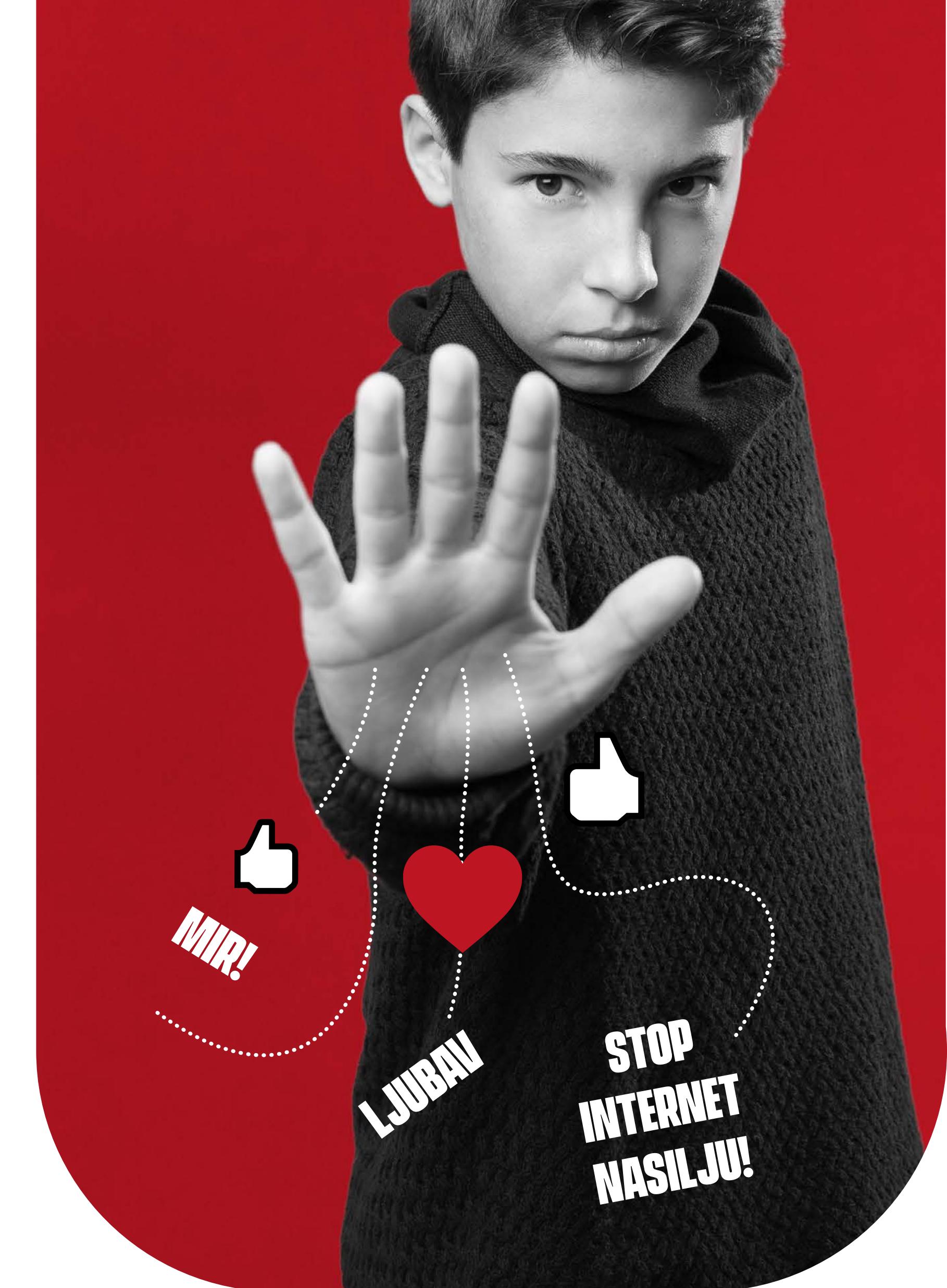
Nastojte da očuvate privatnost osobe koja je žrtva nasilja i ne razgovarajte o njegovoj/njenoj/njihovoj situaciji ili problemu u prisustvu njegovih/njenih/njihovih drugara iz razreda.

UKLJUČITE RODITELJE

Organizujte sastanak sa roditeljima osobe koja je žrtva nasilja, kao i sa roditeljima osobe koja je nasilnik, objasnite im šta se dešava, šta škola radi po pitanju toga i šta oni mogu da urade da podrže svoju decu.

PRATITE SITUACIJU

Nemojte prepostavljati da će nasilje prestati samo zato što je škola intervenisala. Budite u kontaktu sa osobom koja je žrtva nasilja, kako bi saznali kako se stvari razvijaju i da li je osobi potrebna dodatna pomoć ili podrška.

INFORMACIJE O PROJEKTU

#YouthAgainst Cyberbullying - KA205-2019-011 je međunarodni projekat, finansiran od strane **Erasmus + program** koji implementira organizacija koje je nosilac **Forum za međunarodnu saradnju** (Danska) u partnerstvu sa Fondacijom **Solidarna** (Hrvatska), **Inicijativa za razvoj i saradnju** (Srbija), **Solidar** (Belgija), **Cemea** (Francuska), **Arci Liguria** (Italija) i **Alapítvány a Magyarországi Progresszív Gazdaságpolitikáért és Politikai Gazdaságtanért** (Mađarska). Projekat traje od 02. septembra 2019. godine do 31. avgusta 2022. godine.

Cilj projekta je da se podigne svest mlađih ljudi o nasilju na internetu u svim partnerskim zemljama i na nivou Evropske unije, prvenstveno kroz obrazovanje dece i mlađih. Tokom projekta 5 mlađih iz svake partnerske zemlje su učili od stručnjaka o fenomenu nasilja na internetu, na koji način da ga prepoznaju, kako da odgovore na nasilje i opremljeni su da podele znanje u svojim zajednicama kroz treninge i radionice. Tokom

trajanja implementacije projekta razvijene su onlajn platforma i aplikacija za mobilne telefone. Cilj onlajn platforme je da pruži informacije o nasilju na internetu i alate za borbu protiv ovog problema koji ciljaju roditelje, nastavnike i druge odrasle osobe u okruženju. Ciljna publika aplikacije za mobilne telefone je prvenstveno omladina. Aplikacija za mobilne telefone je interaktivno obrazovno sredstvo koje nudi impresivnije iskustvo mlađima kroz igrice i upitnike.

Ako želite da pročitate još i istražite našu onlajn platformu ili da preuzmete našu aplikaciju za mobilne telefone, molimo Vas da kliknete link koji se nalazi na dnu ili da skenirate QR kod koji je dostupan na našoj internet stranici <https://stop-cyberbullying.eu/>.

Podrška Evropske komisije izradi ove publikacije ne predstavlja odobravanje sadržaja, koji odražavaju stavove samo autora, i Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njoj.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

